

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

**Wsparcie termomodernizacji
i wymiany źródeł ciepła z
Funduszy europejskich
na lata 2021-2027**

Gdańsk, 15 grudnia 2022 r.

Tadeusz Styn

Priorytet 2 Fundusze europejskie dla zielonego Pomorza w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027”

Obszary wsparcia:

(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych.

kwota alokacji – 160 739 753 (EUR),

wsparcie dotacyjne – 141 374 359 (EUR), instrumenty finansowe – 19 365 394 (EUR)

(ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2021, w tym w z określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju.

kwota alokacji – 42 507 250 (EUR),

wsparcie dotacyjne – 24 441 670 (EUR), instrumenty finansowe – 18 065 580 (EUR)

(iv) Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobieganie ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego.

kwota alokacji – 46 757 975 (EUR),

wsparcie dotacyjne – 46 757 975 (EUR), instrumenty finansowe – 0 (EUR)

Obszary wsparcia:

(v) Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej.

kwota alokacji – 21 253 625(EUR),

wsparcie dotacyjne – 21 253 625 (EUR), instrumenty finansowe – 0 (EUR)

(vi) Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej.

kwota alokacji – 54 008 264 (EUR),

wsparcie dotacyjne – 29 755 075 (EUR), instrumenty finansowe – 24 253 189 (EUR)

(vii) Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczeń.

kwota alokacji – 17 619 275 (EUR),

wsparcie dotacyjne – 17 619 275 (EUR), instrumenty finansowe – 0 (EUR)

(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Obszar poprawy efektywności energetycznej – wspierane będą kompleksowe przedsięwzięcia termomodernizacyjne, w tym dostosowanie budynków do wymogów zero- i plus- energetycznych w:

- a) wielorodzinnych budynkach mieszkalnych należących do wspólnot mieszkaniowych niestanowiących własności Skarbu Państwa,
- b) wielorodzinnych budynkach mieszkalnych oraz budynkach spółek komunalnych i jednostek budżetowych, których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne,
- c) budynkach użyteczności publicznej, z wyłączeniem budynków należących do administracji rządowej i podległych jej organów i jednostek organizacyjnych.

Uzupełniająco, jako element wymienionych wyżej projektów, wsparciem mogą zostać objęte:

- a) działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej inne niż działania termomodernizacyjne, takie jak rozwój systemów zarządzania energią w budynkach czy rozwój oświetlenia wewnętrznego ograniczającego zużycie energii elektrycznej,
- b) rozwiązania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w szczególności zielone dachy oraz zielone ściany czy systemy zarządzania wodą w budynkach,
- c) inne komponenty wykraczające poza zakres projektu wynikający z audytu energetycznego.

Działania niewynikające z audytu energetycznego nie mogą przekroczyć 15% kosztów kwalifikowalnych projektu

(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

W zakresie wymiany indywidualnych źródeł ciepła (kotłów lub pieców) w budynkach wielorodzinnych lub budynkach użyteczności publicznej wsparcie może zostać udzielone **na wymianę źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe na źródła niskoemisyjne, przede wszystkim na OZE (zwłaszcza na pompy ciepła w połączeniu z ogniwami fotowoltaicznymi) lub na podłączenie do sieci ciepłowniczej.**

W przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej i lub zastosowanie rozwiązań OZE okazało się ekonomicznie nieopłacalne lub technicznie niewykonalne, możliwe będzie kwalifikowanie wymiany źródeł ciepła na zasilane paliwami gazowymi. Wykluczone ze wsparcia będą inwestycje polegające na wymianie starszych urządzeń zasilanych paliwami gazowymi na nowsze. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej i wykorzystanie innych rozwiązań OZE jest niewykonalne i osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej oraz gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby dopuszcza się wsparcie na inwestycjach kotły spalające paliwa zawierające biomasę o wilgotności do 20%, zgodnie z uchwałami Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwały antysmogowe) i programami ochrony powietrza.

W zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków wspierane będą projekty, których celem jest osiągnięcie, przeciętnie, co najmniej renowacji o „średnim poziomie gruntowności” – zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji (UE) 2019/786, oznaczającym **od 30% do 60% oszczędności energii pierwotnej, z wyjątkiem zabytkowych budynków użyteczności publicznej.**

(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

W obszarze rozwoju systemów ciepłowniczych wspierany będzie:

- a) rozwój sieci ciepłowniczych lub chłodniczych wraz z magazynami ciepła – inwestycje do 5 MW mocy zamówionej,
- b) podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej obiektów, w których likwidowane są źródła na paliwa stałe (w tym niezbędna rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz likwidacja źródeł ciepła),
- c) przebudowa lokalnych źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe na źródła ciepła i/lub energii elektrycznej zasilane odnawialnymi źródłami energii oraz paliwami gazowymi (kogeneracja i trigeneracja w zdalaczynnych systemach ciepłowniczych) **do 5 MWt i do 2 MWe** mocy zamówionej.

W zakresie źródeł ciepła priorytetowo będą traktowane inwestycje wykorzystujące OZE. Przebudowa źródeł ciepła na gazowe będzie możliwa tylko w budynku lub w budynkach, w których wcześniej przeprowadzono ich termomodernizację. Przebudowa (w przypadkach uzasadnionych ekonomicznie) istniejących źródeł (w tym z wykorzystaniem wysokosprawnej kogeneracji) musi skutkować **redukcją emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 30% w porównaniu do stanu wyjściowego** oraz minimalizacją innych zanieczyszczeń powietrza (w tym pyłu PM 10, pyłu PM 2,5 oraz benzo(a)pirenu).

Możliwe będzie wsparcie wyłącznie nieefektywnych systemów ciepłowniczych, które w wyniku realizacji projektu spełnią wymagania dla systemów efektywnych. W obszarze rozwoju systemów ciepłowniczych nie przewiduje się wsparcia na wymianę indywidualnych pieców lub kotłów.

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowiska 2021-2027

Priorytet I Wspieranie sektora energetyki i środowiska z Funduszu Spójności

Cel Szczegółowy /CS/ 2.1 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych **(2 536 mln Euro)**

CS 2.4 Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia systemowego **(~ 560 mln Euro)**

CS 2.5 Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej **(1 050 mln Euro)**

CS 2.6 Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej **(160 mln Euro)**

CS 2.7 Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczeń **(310 mln Euro)**

Priorytet II Wspieranie sektorów energetyka i środowisko z EFRR

CS 2.1 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych **(~ 974 mln Euro na obszary słabiej rozwinięte)**

CS. 2.2 Wspieranie energii odnawialnej **(~ 443 mln Euro na obszary słabiej rozwinięte)**

CS 2.3 Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E) - **(~ 1500 mln Euro na obszary słabiej rozwinięte)**

Cel Szczegółowy 2.1 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach Priorytetu I

Wsparciu w ramach programu będą podlegać działania w zakresie **podniesienia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, obejmujące m.in. ocieplenie obiektu, wykorzystanie technologii odzysku ciepła, przyłączenie do sieci ciepłowniczej lub w ograniczonym zakresie gazowej, instalację nowych niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł ciepła lub energii elektrycznej na potrzeby własne**, w tym przydomowych magazynów energii i pomp ciepła, wymiany oświetlenia na bardziej energooszczędne, urządzeń umożliwiających indywidualne rozliczenie kosztów dostarczonego ciepła lub chłodu wyposażonych w funkcje zdalnego odczytu oraz zastosowanie systemów zarządza ia energią w budynku (BMS), a także modernizację systemów wentylacji i klimatyzacji.

W budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, użyteczności publicznej i przedsiębiorstw wymiana indywidualnego źródła ciepła opartego na spalaniu paliw kopalnych możliwa będzie w oparciu o hierarchię źródeł ciepła:

- 1. Ciepło systemowe**
- 2. Odnawialne Źródła Energii (tj. pompy ciepła).**
- 3. Źródła wykorzystujące paliwo gazowe.**

Dopiero uzasadnienie dla braku możliwości technicznych lub ekonomicznych może być podstawą wyboru źródła ciepła o niższej hierarchii. W przypadku źródeł ciepła systemowego wymiana źródła opartego na węglu na gazowe będzie możliwe tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne.

Cel Szczegółowy 2.1 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach Priorytetu II

W ramach sektora energetycznego interwencja powinna dotyczyć **rozwoju skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w procesie wysokosprawnej kogeneracji (w tym także energii elektrycznej, ciepła i chłodu w procesie trigeneracji) oraz rozwoju systemów ciepłowniczych i chłodniczych**, w tym także magazynów energii przyczyniających się do integracji energii z OZE. Dla systemów ciepłowniczych i chłodniczych, głównymi źródłami ciepła powinno być ciepło ze źródeł kogeneracyjnych, źródeł odnawialnych, paliw dopuszczonych na mocy art. 7 rozporządzenia 2021/1058 ERDF/CF; ciepło odpadowe z procesów przemysłowych lub kombinacja wyżej wymienionych.

W zakresie wysokosprawnej kogeneracji wsparcie powinno być dedykowane jednostkom wytwórczym OZE (np. wykorzystujących biomasę, biogaz lub biometan) a także pozostałym niskoemisyjnym jednostkom wytwórczym (wykorzystującym np. paliwa gazowe, w tym gaz ziemny zgodnie z art.7.1.h (i) Rozporządzenia UE 2021/1058 lub odpadowe), o ile nie przewidziano dla nich dofinansowania w innych priorytetach programu. W przypadku źródeł ciepła systemowego wymiana źródła opartego na węglu na gazowe będzie możliwe tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne. Preferowane będą źródła wykorzystujące energię z OZE i ciepła odpadowego.

W ramach programu wsparcie mogą otrzymać efektywne systemy ciepłownicze w rozumieniu art.2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str 1 z późn. zm.) oraz systemy ciepłownicze nieposiadające tego statusu, na inwestycje których celem jest jego pozyskanie.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Dziękuję za uwagę